

Sesijas dokuments

1.9.2015

B8-0000/2015

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMA PROJEKTS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par pašreizējo stāvokli Dohas attīstības programmas norisē pirms desmitās
PTO Ministru konferences
(2015/2632(RSP))

Bernd Lange un Pablo Zalba Bidegain
Starptautiskās tirdzniecības komitejas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par Dohas attīstības programmu
(2015/2632(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) ministru Dohas 2001. gada 14. novembra deklarāciju¹,
- ņemot vērā PTO ministru Honkongas 2005. gada 18. decembra deklarāciju²,
- ņemot vērā 2006. gada 4. aprīļa rezolūciju par Dohas sarunu kārtas izvērtējumu pēc PTO Ministru konferences Honkongā³,
- ņemot vērā 2008. gada 24. aprīļa rezolūciju par gatavošanos Pasaules Tirdzniecības organizācijas reformai⁴,
- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Dohas attīstības programmu un jo īpaši tās, kuras pieņemtas 2008. gada 9. oktobrī⁵, 2009. gada 16. decembrī⁶, 2011. gada 14. septembrī⁷ un 2013. gada 14. novembrī⁸,
- ņemot vērā 2013. gada decembrī Bali notikušās 9. ministru konferences rezultātus un jo īpaši tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu⁹,
- ņemot vērā noslēguma dokumentu, ko vienprātīgi pieņēma 2015. gada 17. februārī Ženēvā notikušajā Parlamentārās konferences ikgadējā sesijā par PTO¹⁰,
- ņemot vērā paziņojumus, kuri tika sniegti PTO delegāciju vadītāju 2015. gada 17. jūnija sanāksmē,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķus¹¹,
- ņemot vērā piekto vispārējo palīdzības tirdzniecībai pārskatīšanu, kas notika Ženēvā no

¹ PTO Ministru 2001. gada konference Dohā: ministru 2001. gada 20. novembra deklarācija WT/MIN(01)/DEC/1

https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm

² Ministru Honkongas deklarācija WT/MIN(05)/DEC, pieņemta 2005. gada 18. decembrī

https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min05_e/final_text_e.htm

³ OV C 293 E, 2.12.2006., 155. lpp.

⁴ OV C 259 E, 29.10.2009., 77. lpp.

⁵ OV C 9 E, 15.1.2010., 31. lpp.

⁶ OV C 286 E, 22.10.2010., 1. lpp.

⁷ OV C 7 E, 10.1.2012., 105. lpp.

⁸ Pieņemtais teksts: P7_TA(2013) 0511, 14.11.2013.

⁹ Ministru Bali deklarācija (WT/MIN (13)/DEC), kas pieņemta 2013. gada 7. decembrī

https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/mc9_e/balideclaration_e.htm

¹⁰ <http://www.ipu.org/splz-e/trade15/outcome.pdf>

¹¹ <http://www.un.org/millenniumgoals/>

2015. gada 30. jūnijam līdz 2. jūlijam¹,

- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā Dohas sarunu kārtā tika sākta 2001. gadā ar mērķi radīt jaunas tirdzniecības iespējas, nostiprināt daudzpusējās tirdzniecības noteikumus un novērst līdzšinējo nelīdzsvarotību tirdzniecības sistēmā, šajās sarunās lielāko uzmanību veltot jaunattīstības valstu un jo īpaši vismazāk attīstīto valstu vajadzībām un interesēm; tā kā šādu mērķu noteikšana izriet no pārlicības par to, ka uz taisnīgākiem un vienlīdzīgākiem noteikumiem balstīta daudzpusēja sistēma var nodrošināt taisnīgu un brīvu tirdzniecību, kas nāk par labu visu kontinentu ekonomiskai attīstībai un palīdz mazināt nabadzību;
- B. tā kā ES ir konsekventi atbalstījusi uz spēcīgiem daudzpusējiem noteikumiem balstītu pieeju tirdzniecībai, vienlaikus atzīstot, ka ar papildu pieejām, piemēram, divpusējiem, reģionāliem vai daudzpusējiem nolīgumiem arī var sekmēt tirdzniecības atvēršanu, jo īpaši sākot liberalizāciju un modernizējot noteikumus un disciplīnu tādās politikas jomās, kurām PTO satvarā tiek pievērsta mazāka uzmanība, un atbalstīt daudzpusēju sistēmu ar nosacījumu, ka šādi nolīgumi atbilst PTO noteikumiem;
- C. tā kā PTO un ar PTO saistītajos līgumos ietvertie noteikumi ir bijuši būtiski svarīgi, izvairoties no pilnīga un plaši izplatīta protekcionisma, kas būtu varējis rasties pēc nopietnākās finanšu un ekonomikas krīzes, kāda pieredzēta kopš 1930. gadiem;
- D. tā kā atvērtu un taisnīgu daudzpusējo tirdzniecību vairāk apgrūtina dažādi ar tarifiem nesaistīti tirdzniecības šķēršļi nekā tirdzniecības tarifi, kurus, pieaugot globalizācijas tempiem, atceļ aizvien lielākos apmēros;
- E. tā kā 2013. gadā notikušās 9. ministru konferences rezultāti organizācijai ir sistēmiski nozīmīgi un jo īpaši tirdzniecības atvieglošanas nolīgums, par kuru tika panākta vienošanās, jo tā ir pirmā reize kopš PTO izveides 1995. gadā, kad ir tikusi panākta vienošanās par daudzpusēju nolīgumu;
- F. tā kā no 2015. gada 15. līdz 18. decembrim Kenijā notiks desmitā PTO Ministru konference,
 1. atkārtoti pauž pilnīgu atbalstu daudzpusējo attiecību sniegtajai pastāvīgajai vērtībai un aicina izstrādāt tirdzniecības programmu, kura būtu balstīta uz visām pusēm izdevīgu brīvu un taisnīgu tirdzniecību un kurā par procesa centru tiktu noteikta attīstība;
 2. uzsver, ka sarunās ir svarīgi pilnībā ņemt vērā jaunattīstības valstu ar zemiem ienākumiem un vismazāk attīstīto valstu īpašās vajadzības un intereses; atkārtoti norāda, ka visos sarunu līmeņos ir ļoti nepieciešams iekļaut īpašas un diferencētas pieejas principu, atspoguļojot PTO dalībvalstu atšķirīgos ekonomiskās attīstības līmeņus, kā noteikts Dohā pieņemtās ministru deklarācijas 44. punktā; uzskata, ka nozīmīgi īpašas un diferencētas pieejas noteikumi būtu vēl vairāk jāprecizē, periodiski jāpārskata un jāpadara mērķtiecīgāki;

¹ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/global_review15prog_e/global_review15prog_e.htm

3. atbalsta PTO strukturālu reformu, kas nepieciešama, lai labāk garantētu uz kopīgiem noteikumiem balstītu, atvērtu, taisnīgu un nediskriminējošu tirdzniecības sistēmu, kurā būtu labāk ņemta vērā MVU loma un intereses;
4. uzsver, ka ir svarīgi pamatoties uz lēmumiem, kas pieņemti 9. ministru konferencē, lai 10. ministru konferencē, kura decembrī notiks Nairobi ar mērķi noslēgt Dohas sarunu kārtu, gūtu taustāmus panākumus;
5. uzskata, ka tirdzniecības liberalizācija ir svarīgs instruments, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un attīstību, tomēr to nepieciešams papildināt ar atbilstīgām politikas nostādņēm, kurās ietver makroekonomikas un mikroekonomikas intervences, tostarp budžeta pārredzamības nodrošināšanu, fiskālās politikas nostādnes un taisnīgumu nodokļu jomā, pārvaldes vienkāršošanu, izglītību un apmācību, institucionālas reformas un sociālās politikas nostādnes, lai maksimāli palielinātu un labāk sadalītu tirdzniecības reformu radītās priekšrocības un efektīvi vērstos pret jebkādam negatīvām sekām;
6. vērš uzmanību uz 5. palīdzības tirdzniecībai pārskatīšanas konferenci, kura 2015. gada jūlijā notika Ženēvā par tematu “Tirdzniecības izmaksu samazināšana iekļaujošai un ilgtspējīgai izaugsmei” un kurā galvenā uzmanība tika veltīta tirdzniecības atvieglošanas nolīguma īstenošanai;
7. aicina nekavējoties īstenot tirdzniecības atvieglošanas nolīgumu, lai tas varētu stāties spēkā pirms 10. ministru konferences; uzskata, ka šis nolīgums sniegs ievērojamu labumu visām PTO dalībvalstīm, jo īpaši jaunattīstības valstīm, un arī attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem, uzlabojot pārredzamību un juridisko noteiktību un samazinot administratīvās izmaksas un muitas procedūru ilgumu, un tas savukārt viņiem ļautu pilnībā izmantot iespējas, kas rastos, pieaugot reģionālo un globālo piegādes ķēžu izplatībai, bet MVU — izmantot ar atvērtākiem tirgiem saistītās priekšrocības; norāda, ka jānodrošina, lai jaunattīstības un vismazāk attīstītajām valstīm joprojām būtu pieejami spēju veidošanas pakalpojumi un tehniskā palīdzība, kas tām ļautu palielināt ražošanas jaudu un tādējādi sniegtu iespēju gūt lielāku labumu no pievienotās vērtības globālajā vērtību ķēdē;
8. mudina PTO dalībvalstis aktīvi atbalstīt PTO centienus izveidot efektīvas un lietderīgas darba attiecības un padziļināt sadarbību ar citām starptautiskām organizācijām, kuru darbs ir saistīts ar pasaules tirdzniecības sarunām, jo īpaši ar Starptautisko Darba organizāciju, Pasaules Veselības organizāciju, kā arī ar ANO un tās aģentūrām un struktūrām, piemēram, ar ANO Tirdzniecības un attīstības konferenci, Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju, ANO Vides programmu, ANO Attīstības programmu un ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, kā arī SVF, Pasaules Banku un ESAO, lai nodrošinātu ar savstarpēju atbalstu un sinerģiju saistībā ar tirdzniecības problēmām un citām ar tirdzniecību nesaistītām problēmām; atbalsta centienus panākt starptautisku standartu pieņemšanu un izveidot sadarbību regulējuma jomā;
9. aicina rūpīgi apsvērt, kā labāk noregulēt ar tirdzniecību nesaistītos problemātiskos jautājumus PTO noteikumu darbības jomā, lai PTO dalībvalstis varētu sasniegt leģitīmos politikas mērķus, vienlaikus nekavējot piekļuvi tirgum; šajā sakarībā uzsver, ka būtu ievērojami jāatbalsta centieni starptautisko standartu pieņemšanā, kā arī to, ka nepieciešams piešķirt palīdzību jaunattīstības valstīm, lai tās varētu nodrošināt atbilstību

šiem standartiem;

10. pauž pārliecību, ka nepietiekama individuālās pieejas īstenošana attiecībā uz jaunattīstības valstīm, neņemot vērā to, ka šo valstu ekonomikas attīstības pakāpe un īpašās vajadzības ir ļoti atšķirīgas, varētu kavēt efektīvu, šīm valstīm labvēlīgu pasākumu pieņemšanu saskaņā ar Dohas sarunu kārtai izvirzīto mērķi un kaitēt tām jaunattīstības valstīm, kurām visvairāk nepieciešami šādi pasākumi; mudina augstāku līmeni sasniegušās jaunattīstības valstis uzņemties daļu atbildības jau pašreizējā sarunu kārtā un dot savam attīstības līmenim un nozaru konkurētspējai atbilstošu ieguldījumu;
11. uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi pabeigt ilgu laiku noritējušo Dohas sarunu kārtu, izpildot tās mandātu attīstības jomā; tādēļ, lai sasniegtu līdzsvarotu rezultātu, mudina visas PTO dalībvalstis izpētīt visas iespējas, kas ļautu sasniegt šo galīgo mērķi;
12. pauž gandarījumu par panākumiem, kas līdz šim gūti saistībā ar daudzpusējām iniciatīvām, piemēram, Zaļo preču nolīgumu un Informācijas tehnoloģiju nolīgumu, kā arī tādām iniciatīvām kā Pakalpojumu tirdzniecības nolīgums; uzskata, ka daudzpusējie nolīgumi var papildināt daudzpusējo pieeju un galvenais mērķis ir nodrošināt locekļu kritisko masu un padarīt nolīgumus atvērtus daudzām pusēm;
13. uzstāj, ka ES būtu jāturpina uzņemties vadošā loma, veicinot taustāmu panākumu gūšanu notiekošajās PTO sarunās, lai pārredzamā nākotnē pilnībā tiktu pabeigta Dohas sarunu kārtā, kā arī sekmēt vismazāk attīstīto valstu pilnīgu iesaisti pasaules tirdzniecībā, uzņemoties starpniecību starp PTO dalībvalstīm ar atšķirīgām nostājām;
14. uzsver, ka PTO ir izšķiroša nozīme saistošu apņemšanos īstenošanā un ieviešanā un tirdzniecības strīdu atrisināšanā, kā arī tās īpašo ieguldījumu, veicinot lielāku pārredzamību un salīdzinošo pārskatīšanu, jo īpaši izmantojot tirdzniecības politikas pārbaudes mehānismu;
15. aicina Komisiju un Padomi nodrošināt, ka Parlaments arī turpmāk tiek cieši iesaistīts 10. ministru konferences sagatavošanā, tiek savlaicīgi informēts par jaunumiem un vajadzības gadījumā ar to apspriežas ministru konferences gaitā; aicina Komisiju turpināt strādāt ar pārējām PTO dalībvalstīm, lai panāktu to, ka tiek palielināta PTO parlamentārās dimensijas nozīme;
16. aicina PTO dalībvalstis nodrošināt demokrātisku leģitimitāti, stiprinot PTO parlamentāro dimensiju; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka parlamenta deputātiem ir vieglāk piedalīties tirdzniecības sarunās, viņi tiek iesaistīti PTO lēmumu izstrādē un īstenošanā un ka tirdzniecības politikas nostādnes tiek pienācīgi izvērtētas, pārbaudot, vai tās atbilst pilsoņu interesēm; tādēļ aicina izveidot pastāvīgu Eiropas Parlamenta delegāciju PTO;
17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un PTO ģenerāldirektoram.